

PALTANIEMEN KYLÄSUUNNITELMA

Paltaniemen kyläyhdistys ry.
2004

YLEISTÄ PALTANIEMESTÄ

Kajaanin Paltaniemi on noin 500 asukkaan kyläyhteisö, joka sijaitsee Oulujärven rannalla, noin kymmenen kilometrin päässä Kajaanin keskustasta. Kylän historia ulottuu 400 vuoden taakse ja aikoinaan kylä oli koko Kainuun hallinnollisen ja henkisen elämän keskus. Kylällä ovat asuneet monet merkkihenkilöt kuten esimerkiksi Elias Lönnrot, joka kirjoitti suuren osan Kalevalasta kylällä asuessaan, sekä Eino Leino, joka syntyi ja vietti nuoruusvuotensa kylällä.

Paltaniemellä on myös Kajaanin vanhin vielä käytössä oleva koulurakennus, koulu täytti kunnioitettavat 120 vuotta muutama vuosi sitten. Myös Paltamon seurakunnan omistama Paltaniemen kuvakirkko on historiallisesti arvokas ja tuo oman lisänsä kylän maisemaan.

Nykyäikää Paltaniemellä edustaa Kajaanin lentokenttä ja siihen liittyvät toiminnot. Kylällä on myös venesatama ja yksi Kajaanin suosituimmista uimarannoista.

Elinkeinotoimintana kylältä löytyy perinteisestä maataloudesta liitännäiselinkeinoineen aina matkailuun asti. Matkailuyrittämiselle kylällä on hyvät puitteet, vuosittain kylällä vierailee eräiden arvioiden mukaan yli 100 000 henkilöä. Näistä 15 000 tutustuu Paltaniemen kuvakirkkoon, 3000 Eino Leino –taloon ja lentoasemalla heitä käy 100 000.

KYLÄSUUNNITELMAN TEKEMINEN PALTANIEMELLÄ

Kyläsuunnitelman laadinta aloitettiin kesäkuussa 2004, jolloin kyläyhdistys lähetti jokaiseen talouteen kyläkyselyn. Kysely kerättiin pois kesäkuun lopussa. Vastausprosentti oli yli 30 %. Elokuun alussa kyläyhdistyksen hallitus käsitteli vastaukset ja sen jälkeen kyläsuunnitelmaa alettiin työstää yleisesti kokoon kutsutuissa kyläkokouksissa. Kokouksia järjestettiin kolme kappaletta ja niiden tuloksena syntyi tämä suunnitelma.

Tämän suunnitelman tarkoituksena on selkeyttää ja jäsentää Paltaniemen kylän kehittymistä ja ohjata sitä haluttuun suuntaan. Tämä suunnitelma on syntynyt kyläläisten toiveiden pohjalta ja on kyläläistensä ”näköinen”.

Paltaniemellä 27.9.2004 Paltaniemen kyläyhdistys ry. hallitus

YMPÄRISTÖ

ASIA	TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUT/ YHTEISTYÖTAH OT	AIKATAUL U
<i>Jätevesiongelma</i>	Vesiosuuskuntien yhdistyminen	Viemäriverkoston rakentaminen	Kajaanin kaupunki TE-keskus Vesiosuuskunnat Lentokenttä Ympäristökeskus	2010 menessä
<i>Lampien rehevöityminen</i>	Lammet eivät rehevöityisi	<ul style="list-style-type: none"> • Viemäriverkoston tekeminen • Ruoppaus • Kasvuston niitto (kemikaalit) • Virtausojat entisaikaiseen kuntoon 	Vesiosuuskunnat Kajaanin kaupunki Ympäristökeskus Rantojen asukkaat Vesistön vaikutuspiirissä olevat, jakokunnat Maanomistajat	suunnitelma 2005 toteutus 2005-2007
<i>Vanha hautausmaa ja Kirkkoniemen vanha hautausmaa Paltamon srk:n alueet</i>	Vanha hautausmaa kuntoon Talvikunnossapito, jotta myös talvella olisi mahdollisuus vierailu Vanhalla hautausmaalla (esim. jouluku)	<ul style="list-style-type: none"> • Aidat kuntoon • Jätteet pois • Kulkuväylät kuntoon 	Paltamon ja Kajaanin seurakunnat Kyläläiset Kajaanin kaupunki	2005 ja joka vuosi siitä eteenpäin
<i>Osa kylän rakennuksista huonossa kunnossa</i>	Rakennukset kuntoon heinälatojen ja maitolaiturien säilyminen Paltaniemen maaseutumaisemassa	Keskustelu Kainuun Ympäristökeskuksen kanssa heinälatojen pärekattojen laittamisesta	Jokainen kyläläinen Museovirasto Kajaanin kaupunki Ympäristökeskus	2005-
<i>Uimarannan ja sataman liikennejärjestelyt</i>	Turvallinen kulku uimarannalle	Satama-alueen uudelleenjärjestelyt Aktiivinen yhteydenpito kaupungin tekniseen toimialaan	Kajaanin kaupunki Kyläyhdistys	kesä 2005
<i>Nopeusrajoitukset</i>	Nopeusrajoitusten tarkentaminen ja alentaminen mm. Hövelöntiellä Nopeusrajoitusten noudattaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteys Tielaitokseen ja kaupunkiin • Hidasteita kylän teille • Kyläläisille painotetaan nopeusrajoitusten noudattamista 	Tielaitos Kajaanin kaupunki Poliisi	mahd.pian
<i>Lampaita pajukkojen hoitoon</i>	Lampaat hoitaisivat kylän pusikot -> lihaa ja villaa	Keskustelu maanomistajien kanssa Kartoitetaan mahdolliset lampurit	Maanomistajat Lampurit Ympäristökeskus	Aloitus kevällä 2005

YHTEISTOIMINTA

ASIA /IDEA	TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHOI/YHT EISTYÖTAHOT	AIKATAULU
<i>Yhteisöllisyys</i>	Hyvä ME-henki kylälle	<ul style="list-style-type: none"> • Monipuolista kerhotoimintaa kylälle (kartoitetaan kerhojen tarjoajat ja kerhotilat) • Kyläläisten yhteiset retket • Ulkoilupäivät • Jumpa aikuisille • Toimintaa alle kouluikäisille • Toimintaa vanhuksille • Kokkikerho kylälle 	Kyläyhdistys Kotiseutuyhdistys Marttayhdistys Kajaanin seurakunta Kansalaisopisto Kajaanin Elo Kajaanin kaupunki OKL ja Martat Kainuun maaseutukeskus Kainuun Liikunta Paltaniemen Paras Vanhempainyhdistys S Paltaniemen Erämiehet	2004-
<i>Kyläviestin kehittäminen</i>	Parempi ja monipuolisempi kyläviesti ilmestyy 7-8 kertaa vuodessa	"Oma toimitus" Kyläviestille, toimituskunnan puuhanaisina Eeva-Liisa Mulari, Riitta Nojonen ja Kirsi Kilpeläinen	Kyläyhdistys vapaaehtoiset kyläläiset	2004-

ASUKKAAT JA PALVELUT

ASIA /IDEA	TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHOI/YHT EISTYÖTAHOI	AIKATAULU
<i>Kylälle uusia asukkaita</i>	Paltaniemen maaseutumaiseman säilyttäminen Uusia asukkaita, joilla turvataan koulun toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Rakentamisen mahdollistaminen ja helpottaminen • Kaavoittaminen • Tonttikoko 2500 m² • Tervetuloa uudet asukkaat! –asenne • Yritystoiminta/ työpaikat: maaseutumatkailuyrittäminen 	Kajaanin kaupunki Ympäristökeskus Kyläläiset	2005
<i>Vanhustenpalvelut ja kotipalvelu</i>	Kotipalvelutoiminnan käynnistäminen kylällä vanhuksille, lapsiperheille ja kaikille apua tarvitseville (apua mm. kotitöihin, lumitöihin, halkojen tekemiseen, pieniin remontteihin) Maatalousyrittäjille liitännäiselinkeinomahdollisuus kotipalvelutöistä	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetään Nakertaja-Hetteenmäen tarjoamista palveluista esite paltaniemeläisille • Kartoitetaan mahdolliset yrittäjät vanhustenpalvelu ja kotipalvelutöihin yhteistyössä Kajaanin kaupungin kanssa • Yhteistyö toisten kyläyhdistysten kanssa • Vapaaehtoistyöntekijäpankki kylälle • Mökkitalkkaripalvelu 	Kyläyhdistys vapaaehtoiset Kajaanin kaupunki Maatalousyrittäjät	2004-
<i>Monitoimitalo Paltaniemelle</i>	Talon rakentaminen kylälle Olemassa olevien rakennusten mahdollinen kunnostaminen	Yhteydenotto Kajaanin kaupunkiin Olemassa olevan Monitoimitalo-työryhmän koollekutsuminen	Eeva-Liisa Mulari koollekutsujana	Aloitus syksy 2004
<i>Kylätyöntekijä</i>	Kylätyöntekijän palkkaaminen kylälle” juoksevien asioiden hoitamiseen”	Kartoitetaan mahdolliset henkilöt	Kyläyhdistys	2004–2005
<i>Linja-autojen aikataulut Kylätaksi</i>	Ympärivuotinen bussiyhteys kaupunkiin myös viikonloppuisin ja iltaisin Kylätaksipalvelut kaupunkiin	Yhteys liikennöitsijään ja kylätaksiryttäjään	Kyläyhdistys	Mahd.pian

ELINKEINOT

ASIA /IDEA	TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHOJ/YHT EISTYÖTAHOT	AIKATAULU
Maatalous	Maatalous säilyminen Paltaniemellä ja muiden luonnontuotealan yrittäjyyden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Säilytetään edellytykset, eikä valiteta pienistä haju- ja meluhaitoista Paltaniemen Avoimet Ovet-päivä (yhteisöllisyys) Tiedottaminen 	Kyläläiset naapurit maanviljelijät MTK-Kajaani Siirtolapuutarhayhdystys	2004-
Lasten perhepäivähoitopaikka tai kylän oma päiväkot	Lasten hoitojärjestelyt omalla kylällä	Kartoitetaan halukkaat hoitajat ja lastenhoitoa tarvitsevat	Kaupungin päivähoitovirasto yhdessä kyläyhdistyksen kanssa	2005
Nuorille töitä	Kylän nuorille kesä- ja vakituksia työpaikkoja	Kartoitetaan , ketkä tarvitsevat töitä ja ketkä tarjoavat töitä	Kylän yrittäjät Seurakunta Kajaanin kaupunki Kyläyhdistys Työvoimatoimisto	kevät 2005
Kylän yritykset	Oman kylän yritysten tukeminen, toiminnan vakauttaminen, yritysten kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> → lisää työpaikkoja → Yrittäjähenkisyyden kasvattaminen 	Aktiivinen osallistuminen oman kylän yritysten järjestämiin tilaisuuksiin Oman kylän yritysten palvelujen käyttäminen: mm. taksi, puutarha, kyläkauppa, maatilat, lentoasema, kahvila	Kyläläiset omalla toiminnallaan yrittäjät Ilmoittelu Kyläviestissä	Välittömästi